

zaručil za kupní cenu. Bylo tudíž rukojemství v tomto případě samo o sobě obchodem na straně prodávající. Proto jest na tento případ použiti podle čl. 277 obch. zák. předpisu čl. 317 obch. zák., podle něhož nebylo třeba písemné formy k založení rukojemského závazku, jak to jinak předpisuje § 1346 obč. zák. (V tom smyslu rozhodnutí nejvyššího soudu na př. čís. 2629 a 5306 sb. n. s.).

Čís. 8960

Dávka z majetku a přírůstku na majetku (zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n.).

Nemovitost, která byla převedena na nového vlastníka v době od 1. března 1919 do 8. května 1920, zůstala prosta zákonného zástavního práva za dávku z majetku a nemohlo toto zástavní právo ani dodatečně vzniknouti tím, že nemovitost byla novým vlastníkem dále zcizena po 8. květnu 1920.

Nenastalo-li dosud věcné ručení prodané nemovitosti za dávku z majetku, nenastala ohledně dávky z majetku dosud ani povinnost převzatá smluvníkem v kupní smlouvě, že veškeré dluhy, břemena a závady na prodávané nemovitosti vážnoucí sám ze svého vypořádá.

(Rozh. ze dne 15. května 1929, Rv I 684/29.)

Trhovou smlouvou ze dne 13. dubna 1921 zavázal se prodatel kupitelům nemovitostí, že veškeré na prodaných nemovitostech vážnoucí dluhy, břemena a závazky sám ze svého vypořádá a dá na svůj náklad vymazati. Žalobou, o níž tu jde, domáhali se kupitelé na prodateli, by byl uznán povinným sprostiti prodanou usedlost ručení za dávku z majetku a z přírůstku na majetku, totiž zaplatiti za žalobce bernímu úřadu dluhovanou dávku z majetku a z přírůstku na majetku. Procesní soud prvního stupně uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Výtku nesprávného právního posouzení věci odůvodňuje odvolatel především tím, že odporuje zákonu tvrzení, že dávka vázne na nemovitostech, byť nebyla knihovně zjištěna, ježto nemovitost za dávku z majetku a z přírůstku na majetku ručí jen podpůrně, a žalovaný, i když se zavázal trhovou smlouvou ze dne 13. dubna 1921 k odbřemenění prodané usedlosti, nepřevzal povinnost zaplatiti dávku z majetku a z přírůstku na majetku. Správně uvádí první soud v napadeném rozsudku podle ustanovení § 62 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n., že dávka z majetku a z přírůstku na majetku, o níž tu jde, požívá na nemovitostech co do částky poměrně na ni vypadající, nejvýše 30% zjištěné čisté hodnoty nemovitostí, zákonného práva zástavního, jemuž přísluší přednost přede všemi na nemovitosti vážnoucími právy a pohledávkami ze soukromoprávních nebo zákonných titulů. Jest však otázkou, jaký dosah jest přikládati onomu ustanovení zákona, že dávka z majetku a z přírůstku na majetku požívá práva zástavního na dotyčných nemovitostech. První soud usuzuje, že dávka z majetku a z přírůstku na majetku vázne na dotyčných nemovitostech i tehdy, když

nebyla knihovně zjištěna, a že jsou žalobci oprávněni na žalovaném, an převzal trhovou smlouvou povinnost veškeré na prodaných nemovitostech váznoucí dluhy zaplatiti, požadovati zaplacení dávky. Avšak ustanovení §§ 61 a 62 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n. zřejmě rozeznávají dlužníka původního, jenž jest osobně zavázán platiti dávku z majetku a z přírůstku na majetku, a pouhého ručitele (§ 1346 obč. zák.) buď osobního nebo věcného (nemovitostí). Prováděcí nařízení ze dne 27. července 1920, čís. 463 sb. z. a n. k § 61 cit. zák. k odst. 1 al. 1 a k § 62 k odst. 1—5 ustanovuje výslovně, že ručení i osobní i věcné jsou pouhým podpůrným ručením, že nastává teprve, když poplatník (původní dlužník) platební povinnosti nedostál. A podle téhož prováděcího nařízení děje se uplatňování osobního i věcného ručení tím způsobem, že berní správy (finanční ředitelství) vedou případy ručení v patrnosti, ve zvláštních seznámech, které se zašlou po uplynutí určité lhůty berním úřadům ke zjištění, zda je nutno podle účtů poplatníků ručení uplatniti. Ručení stanoví se ve správním řízení zvláštním upozorněním a uplatní se zvláštní výzvou (v případě věcného ručení) držitelů ručících majetků. Přísluší tedy státu uplatňovati právo ručení a nepřechází právo toto na jiné osoby (viz rozh. čís. 3776 a 7459 sb. n. s.). Žalobci uplatňují zažalovaný nárok proti žalovanému z důvodu závazku jím převzatého trhovou smlouvou ze dne 13. dubna 1921, podle něhož se žalovaný zavázal veškeré na prodaných nemovitostech váznoucí dluhy, břemena a závazky sám ze svého vypořádati a na svůj náklad knihovně dáti vymazati, a odst. V., podle něhož přešla povinnost k placení daní a veřejných dávek na žalobce od 15. dubna 1921, tak že prodávající — žalovaný — až do tohoto dne jest povinen veškeré platy a dávky sám ze svého hraditi. Vzhledem však k tomu, že žalovaný ohledně dávky z majetku a z přírůstku na majetku není osobně povinným k placení, může tu přijíti v úvahu jen jeho odběremeňovací závazek podle tržové smlouvy. Podle výše vyložené povahy zákonného zástavního práva, jehož podle cit. §§ 61 a 62 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n. požívá dávka z majetku a z přírůstku na majetku na nemovitostech, mohla by z důvodu odběremeňovacího závazku žalovanému býti uložena povinnost zaplatiti dávku z majetku a z přírůstku na majetku teprve, kdyby ručení nemovitostí žalovaným žalobcům trhovou smlouvou prodaných bylo uplatněno státem způsobem výše vyličeným a tak nastala skutečně povinnost úhrady dávky z věcně ručících nemovitostí. Že v souzeném případě došlo k uplatnění ručení nemovitostí za dávku z majetku a z přírůstku na majetku, nejen ani se netvrdí, nýbrž jest vyvráceno výpovědí svědka Josefa R-a, nynějšího spoluvlastníka nemovitostí, o které jde, jenž potvrdil, že asi po žních 1927, koncem srpna, přišel od berního úřadu šek na dávku z majetku na 2470 Kč, adresovaný Karlu a Marii K-ovým, předchůdcům žalovaného, jimž byl také odevzdán, upomínku od berního úřadu na svědka adresovanou pro tuto dávku z majetku svědek neobdržel a nebyla dávka vymáhána. Za tohoto stavu věci není nárok žalobní odůvodněn.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) správně a odůvodnil své rozhodnutí v podstatě správně a v souladu s ustáleným rozhodováním dovolacího soudu, k němuž výslovně odkazuje. Nenastalo-li podle toho dosud věcné ručení nemovitostí žalobci koupených, nenastala dosud ani povinnost žalovaným v kupní smlouvě převzatá, že veškeré dluhy, břemena a závady na prodávané nemovitosti vážnoucí sám ze svého vypořádá. Ručení na prodané nemovitosti dosud nevázne ani podle zákona — třebas i bez knihovního zápisu — ani podle knihovního stavu. Nemá tudíž žalovaný, co by podle smlouvy měl vypořádati. Zda by žalobci, hledíc k právní možnosti, že věcné ručení jejich nemovitostí za dluh žalovaného neb jeho právních předchůdců z důvodu dávky z majetku kdysi snad přece jen skutečně nastane, mohli na žalovaném žádati, by je proti újmě z tohoto ručení z a j i s t i l, netřeba rozebírat, protože žalobce žádá, by žalovaný dávku manželé K-ovými dluhovanou bernímu úřadu zaplatil. K tomu žalovaný podle toho, co dosud uvedeno, není zavázán. Není však k tomu zavázán také ještě z jiného důvodu. Že dávka z majetku požívá na nemovitostech co do částky poměrně na ně připadající přednostního zákonného práva zástavního, bylo stanoveno teprve zákonem ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n., jenž nabyl působnosti dnem 8. května 1920. Proto praví také prováděcí nařízení k § 62 zákona, že věcné ručení v mezích § 62 (1) nabylo platnosti teprve dnem, kdy zákon nabyl účinnosti. Důsledek z toho vyvozuje prováděcí nařízení v následujícím odstavci ve vývodech, že nelze ručení toto proti nabyvateli uplatňovati, byla-li nemovitost převedena v době od 1. března 1919 do dne, kdy zákon nabyl účinnosti, neboť, byla-li převedena v mezidobí do dne, kdy zákon začal působiti, nevzniklo na ní zákonné zástavní právo za dávku. Právě proto bylo k ochraně státu při převodech v době po 1. březnu do účinnosti zákona učiněno opatření tím způsobem, že jako náhrada za ručení nemovitosti bylo stanoveno ručení nedoplatků kupních cen, pokud ještě vázly dnem, kdy zákon nabyl účinnosti (Zpráva rozpočtového výboru k § 62 a prov. nař. k těmž §). Nemovitost, která byla převedena na jiného vlastníka v době od 1. března 1919 do 8. května 1920, zůstala tudíž vůbec prosta zákonného práva zástavního za dávku a proto nemohlo toto právo zástavní ani dodatečně již vzniknouti, když nemovitost novým vlastníkem byla pak zase zcizena po 8. květnu 1920. Prováděcí nařízení praví sice také ještě, že převody nemovitosti po dni, kdy zákon nabyl účinnosti, spadají pod všeobecné pravidlo § 62 (1), avšak převody, které jsou tu míněny, jsou jen převody od vlastníka dávkou povinného na nového nabyvatele, nikoliv však převody od tohoto na nabyvatele další. Jelikož nemovitosti, o jejichž ručení tu jde, podle žalobního přednesu byly dne 1. března 1919 vlastnictvím Karla a Marie K-ových a tito je již svatební, kupní a postupní smlouvou ze dne 17. prosince 1919 postoupili žalovanému (pokud se tkne i jeho manželce, po níž je žalovaný r. 1921 zdědil), tedy v době mezi 1. březnem 1919 a

8. květnem 1920, přešly na tehdejší nabyvatele bez ručení za dávku z majetku zcizitelů a zůstaly prosty tohoto břemene i při dalším zcizování, takže tu vůbec není břemene neb závady, ke kterému by se mohlo vztahovati smluvní ustanovení, o něž žalobce opírá svůj nárok.

Čís. 8961.

Je-li věc přikázána k výhradnému rozhodování rozhodčím soudům zřízeným podle ustanovení zákona, jest tím vůbec odňata působností řádných soudů a jest v takovém případě na místě obrana nepřipustnosti pořadu práva. Jsou-li však k rozhodování povoláni vůlí stran rozsudi anebo rozhodčí soudy uvedené v § 599 c. ř. s., jest podklad pro obranu nepřislušnosti řádných soudů.

Pro nárok lékaře proti okresní nemocenské pokladně na odměnu za léčení osob, jež nebyly podrobeny pojištění podle právních předpisů o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců, jest přípustným pořad práva.

(Rozh. ze dne 15. května 1929, R II 131/29.)

Lékař MUDr. B. byl pověřen okresní nemocenskou pokladnou v letech 1923—1926, by léčil její nemocné členy, příslušníky rodin a členy a rodinné příslušníky cizích pokladen předaných mu pokladnou do léčení. Žalující záložna, tvrdíc, že podle přesných záznamů Dr. B-a zůstala mu žalovaná okresní nemocenská pokladna dlužna 2355 Kč, kteroužto pohledávku Dr. B. dne 11. srpna 1926 postoupil žalující straně, domáhala se na žalované pokladně zaplacení 2.355 Kč. Žalovaná vznesla námitku nezhojitelné nepřislušnosti soudu, ježto předmětem žaloby jest pohledávka lékaře okresní nemocenské pojišťovny, dříve pokladny z oba-polného smluvního poměru a pro spory pokladních lékařů s pokladnami jest výlučně příslušným soud uedený v § 6 písm. g) zák. o nem. poj. čís. 457 z roku 1917, a tato výlučná nepřislušnost platí i při postupu žalobní pohledávky na postupníka proti tomuto. Soud prvé sto-lice odmítl žalobu pro nepřislušnost soudu. Důvody: Podle ná-zoru soudu jde v souzeném případě o námitku nepřislušnosti podle § 42 j. n., že sporná věc nespadá vůbec pod pravomoc řádných soudů, jsou-li tu podmínky podle zákona o nemocenském pojištění v § 6 písm. g). Mezi stranami je nesporno, že mezi Dr. B-em a žalovanou stranou byl poměr smluvní ve smyslu § 6 odst. g) zák. o nem. pojištění. Podle § 6 písm. g) zákona o nemocenském pojištění jsou povolány rozhodčí soudy, tam jmenované, k rozhodování o sporných nárocích ze smluvního po-měru mezi nemocenskou pokladnou a lékařem. V odstavci d) a e) téhož paragrafu mluví se o podstatě smluvního poměru, podle odstavce f) mají spory mezi nemocenskou pokladnou a pokladničními lékaři o pro-vádění smluv odklizeny býti především dohodovacími komisemi. Z toho jest patrné, že zákon klade důraz na předmět sporu, nikoli na strany rozepře. Rozhoduje povaha nároku a jest proto přikázáno rozhodčím